

ÎN LEGĂTURĂ CU UNELE PROBLEME ALE LIMBII LITERARE BULGARE*)

LIUBEN TODOROV

(Sofia)

Problema limbii literare bulgare nu a fost pusă încă de către lingvistica bulgară în toată amploarea ei. Pe bună dreptate se constată că inițiativa, luată cu zece ani în urmă, de a se scrie istoria limbii literare contemporane s-a dovedit a fi prematură, din cauză că multe probleme concrete, teoretice și metodologice nu au fost rezolvate în suficientă măsură¹. Cu atât mai mult această situație este valabilă pentru o istorie completă a limbii noastre literare de la Chiril și Metodie până în zilele noastre.

În lucrarea de față ne vom ocupa de unele probleme generale referitoare la definirea noțiunii de limbă literară, la începuturile și periodizarea limbii bulgare contemporane literare și la unele legi ale dezvoltării ei.

Definiția științifică a noțiunii de « limbă literară » are o mare importanță metodologică. Este cunoscut faptul că în știința limbii nu există o unitate de vederi în această problemă. O asemenea unitate nu există, în ultimul timp, nici între lingviștii bulgari. După prof. L. Andreicin, limba literară e « forma reprezentativă, unitară a limbii naționale, cucerirea cea mai măreață a genului lingvistic al națiunii »². Această definiție are în vedere limba literară contemporană (din perioada națională) și nu urmărește să cuprindă fenomenul în totalitatea lui. L. Andreicin accentuează mai mult asupra altor laturi și anume: limba literară este o formă mai nouă și mai complexă a limbii, în comparație cu dialectele, și se situează în mod funcțional deasupra lor; datorită funcției sale de unificare, ea nu se opune fiecărui dialect în parte, ci tuturor dialectelor luate împreună ș.a.m.d.

Într-un sens mai larg și mai general analizează noțiunea de « limbă literară » prof. Ivan Lekov³. Pentru a evita unele divergențe terminologice, el ajunge la concluzia că noțiunea de « limbă literară » are două semnificații, în funcție de epoca căreia îi aparține această limbă. Pentru perioada anterioară formării națiunii, limba literară este limba textelor scrise și a creației artistice

*) Varianta românească a articolului *По някои въпроси на българския книжовен език*, apărut în revista „Български език“ XII, nr. 5, 1962, p. 419—434.

¹ L. ANDREICIN, *Някои въпроси около възникването и изграждането на българска книжовен език*, în revista « Български език », 1955, nr. 4, p. 308.

² L. ANDREICIN, *На езиков пост*, Sofia, 1961, p. 10—11.

³ IVAN LEKOV, *Проект за план на сравнителна и сопоставителна история на славянските литературни езици*, în « Български език », V, 1955, nr. 4, p. 316—317.